

Szerkesztési iroda:
Nagyberek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagyberek-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Felolós szerkesztő: Dr. Mayer Jenő.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 32— K
Félévre — — — 16— K
Negyedévre — — 8— K
Egy óra — — — 2-70 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. :::
Megjelenik vasár- és
ünnepek kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagyberek, 1917.

XLVI. évfolyam, 137. szám.

Hétfő, június 18.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távirati jelentésel. —

Orosz miniszter az orosz állapotokról.

Svájc közvetítése Németország és Oroszország között. — Légi támadás Anglia ellen. — Az angolok vesztesége.

Makrasov orosz miniszter nyilatkozata az oroszországi állapotokról.

Budapest, június 18. Stockholm-ból táviratozzák:

A Birsevia Vjedomosti munkatársa interjút folytatott Makrasov orosz közlekedésügyi miniszterrel, aki kijelentette, hogy míg eddig a helyzetet kedvezően ítélte meg, addig azt ma igen komolynak látja. Az orosz forradalom igen aggasztó stádiumba lépett, az ország sorsdöntő perceit éli. A legközelebbi két hét alatt nemcsak a hatalmi kérdések ügye, hanem Oroszország sorsa is eldől. Ha az ideiglenes kormány a rend helyreállítására nem kap segítséget, úgy lehetetlen rászére a mai helyzetből kivezető utat találni.

A munkás-katonatanács általános kongresszusa.

Budapest, jun. 18. A Szentpétervári távirati iroda jelenti:

Egész Oroszország munkás- és katonatanácsainak általános kongresszusa hétszáz delegátus jelenlétében megkezdődött.

Oroszország határozottan ellenszegül minden hódítási szándéknak.

Budapest, június 18. A szentpétervári távirati iroda jelenti:

Thomas francia miniszter hazautazása előtt az orosz külügyminisztertől jegyzéket kapott, amely szerint Oroszország határozottan ellenszegül minden hódítási szándéknak, mindazonáltal ha az orosz kormány és a szövetségesek hadicéljai tekintetében véleményeltérések támadnának, remélik, hogy az egyetértés az orosz forradalmi eszme alapján fenntartható lesz. Üdvözik a szövetségesek azon elhatározását, hogy a hadicélokra vonatkozó megegyezést revízió alá veszik.

Svájc közvetítése.

Budapest, június 18. A stockholmi Socialdemokraten egy okmányt hoz nyilvánosságra, amelyet a svájci kormány intézett szentpétervári követéhez. Az okmány szövege a következő:

Hoffmann külügyminiszter felhatalmazza önt, hogy Grimm Róbert Svájcban Szentpétervárra utazott szocialista vezérnek a következő szóbeli

közlést tegye: Németország nem kezd offenzívát, amíg az Oroszországgal való megegyezés a lehetőség határain belül van. Egy vezető személyiséggel való ismételt beszélgetésem után meg vagyok győződve, hogy Németország mindkét félre nézve tisztességes békét kíván kötni, Oroszországgal szoros gazdasági kapcsolatot létesíteni, kereskedelmi szerződéseket kötni és Oroszországnak pénzügyi segítséget nyújtani, hogy ismét lábra állhasson. Az oroszországi belső viszonyokba való beavatkozásra nem gondol, barátságos megegyezésről volna szó, Lengyelországot, Kurlandot, Litvániát illetőleg, a megszállott tartományokat helyreállítaná; ezzel szemben Oroszország átengedné a meghódított osztrák területeket. Meg vagyok győződve, hogy Németország szövetségeseivel Oroszország közvetlen kívánságára hajlandó volna az ententével megkezdeni a békétárgyalásokat. A német hadicélok dolgában olvassa ön el a Norddeutsche Allgemeine Zeitung erre vonatkozó közleményét.

A svájci kormány ezen kísérletének eddig nincs semmi eredménye

Stockholm-ból táviratozzák:

Grimm Róbertet kiutasították Oroszországból, kénytelen elhagyni Szentpétervárt. Grimm Skobelev miniszter előtt kijelentette, hogy a szóbanforgó diplomáciai irattal semmi összefüggésben nem áll, de nem fogadták el ezen kijelentését és a kormány elrendelte azonnali kiutasítását.

Légi támadás Anglia ellen.

Budapest, június 18. Berlinből sürgönyzik: Az admirális jelenti:

Egy német tengerészeti léghajóraj tizenhetedikére virradóra Délanglia fontos erődtámaszait eredményesen bombázta. A léghajók elkeseredett harcokat vívtak angol szárazföldi és tengeri repülőgépekkel. L. 48 léghajókat lelőtték, személyzete odaveszett.

Londoni hivatalos jelentés adja hírül:

Folyó hó tizenhetedikén hajnalban néhány ellenséges léghajó közeledett keleti és délkeleti partjainkhoz. Ezek közül kettő a távolabbra bejutott az országba,

az egyik átrepülte az angol keleti partokat, a másik Kent fölé jutott el, ahol bombákat dobott le és némi kárt okozott. Az egyik parti városban tűz támadt. Egy Zeppelint lelőttünk.

Az angolok vesztesége.

Budapest, június 18. Londonból érkező táviratok szerint a hivatalos veszteséglistákban közölt adatok alapján az angolok június hetedikétől tizenhatodikáig 23 000 embert vesztek.

Sikeresei tengeri és légi harcok.

Budapest, június 18. Berlinből sürgönyzik: Az admirális jelenti:

A csatornában buvárhajóink öt nagy angol gőzöst, öt vitorlást, nyolc halászhajót elsüllyesztettek. Tizenharmadikán kiadósan bombáztuk Lebera orosz támaszpontot, tizennegyedikén a Rigai-öbölben levő Runoe szigeten levő sziklatáviró állomást, tizenötödikén néhány repülőnk ugyanitt partraszállott és ezen támaszpont még épségben maradt részelt elpusztította. Feladatuk sikeres elvégzése után repülőnk valamennyien visszatértek.

Az entente kooperációja a francia kamarában.

Budapest, június 18. Bernből táviratozzák: A párisi Journal jelenti:

A francia kamara külügyi bizottsága elhatározta, hogy legközelebb felvilágosítást kér Ribot miniszterelnöktől és Painlevé hadügyminiszterrel a szövetségesekkel való kooperáció tárgyában.

A politikai helyzet.

A képviselőház munkaprogramja, — Az új kormánybemutatója.

Budapest, június 18. Saját tudósítónk távirati jelentése:

A képviselőház legközelebbi ülésén a miniszterelnök az indemnitás betervezése kapcsán előterjeszti programját. Politikai körökben főleg nagy érdeklődéssel várják a választójogi és a kiegészítés kérdésében elfoglalt programját, mert eddig e tekintetben precíz nyilatkozat nem történt, csupán általános kijelentések. Apponyi is csak annyit mondott pártja tagjainak, hogy bizzanak benne.

A kormányprogrammal kapcsolatban nagy érdeklődéssel várják a munkapárt állásfoglalását, amelynek nevében

„Legujabb“ hireink folytatása a negyedik oldalon van.

Harmadfél milliárd.

— június 18.

Még nem érte el a hatodik hadikölcsön ezt a hatalmas összeget, de már közel jár hozzá. A hivatalos megállapítás, mely a június 12-iki eredményről számol be, amidőn az eddigi jegyzést az ötödik hadikölcsönnél máris 130 millióval nagyobbak tünteti fel, jelzi egyúttal azt az örvendetes körülményt, hogy a hatodik hadikölcsön aláírásai rohamosan közelednek a harmadfél milliárdhoz.

Mindent egybevetve akárminő szédületesnek látjuk is ezt a sikert, konstatálnunk kell, hogy ennek így kellett történnie. Harctéri helyzetünk fölénye és az a fölismerés, hogy háborunk döntő fordulathoz ért, egyformán arra sarkalták a magyar közvéleményt, hogy áldozatkészségével ezt a fölényt óvja meg és tegye lehetővé, hogy a küszöbön álló döntés nekünk kedvezzen. Annnyival könnyebben valósíthatta meg ezt az akaratát, mert a pénzügyi viszonyok is mindenben a kezére járnak. A pénz-bőség ma szinte hihetetlen arányú s bár nem tartunk még Norvégiával, ahol a betétek után nem fizetnek kamatot, de a pénzintézeti kamatozás már nálunk is oly csekély, hogy maga ez az egy körülmény is mind a hadikölcsön felé tereli a rendelkezésre álló összes mozgó tőkét.

Hogy meghosszabbított aláírási idő alatt ezek a fontos körülmények elhatározó befolyásukat továbbra, sőt még az eddiginél is fokozottabb mérvben fogják érvényesíteni, ez magától értetődik. Nincsen becsületes magyar lélek, mely magára venné, hogy szűkmarkúságával akár derék csapataink hadi készültségét, akár a döntő forduló kedvező esélyeit megcsappantotta volna. Ép így tisztában van azzal is mindenki, hogy veritékes munkájának az eredményét könnyelműen elvesztegeti, ha akárhol másutt is helyezi el, mint a teljes biztonságot és a legjobb jövedelmezőséget nyújtó hadikölcsönben.

Vegyük ezekhez még azt a gyújtó hatást, melyet a tömegek millióira az a demokratikus szellem fog gyakorolni, mely felséges királyunk megérdemelt kezdemenyezéséből és az új alakulás ez irányú elszántságából árad szerte a hazán s nemcsak a köteleességekbe, hanem az alkotmányos jogok gyakorlásába is bevonja a legszélesebb néprétegeket. Nem lehet másként, minthogy valamennyien minden erőnket megfeszítjük és a hadikölcsön eredmények minél hatalmasabb sikerével méltóknak bizonyítjuk magunkat egy a nagy idők, mint a népek millióit magához ölelő új szellem megizmosodására.

HIREK.

— **Hivatalos jelentések június hó 17-éről.** A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harctéri eseményekről:

A vezérkar főnöke jelenti:

Keleti harctér:

Magyarország keleti határán helyenként járőrszázados. Brzezanyánál visszavertünk orosz felderítő osztagokat.

Olasz harctér:

Egy osztrák-magyar repülőraj a görzi grófságban Mossa felvételező állomásra sikerrel dobott bombákat. Egyébként nem volt jelentős esemény.

Délkeleti harctér:

Változatlan.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harctér:

Rupprecht trónörökös hadcsapata: Flandriában Yperntől délkeletre és Armentierestől északra este erős volt a tüzérségi harc. Worrentontól délnyugatra angol osztagok kétszer előretörték, de visszavertük őket. A Labassei-csatornától az Arras—Cambra-i vasútig a tüzérségek élénk harci tevékenységet fejtettek ki. Monchy és Croiselles mellett az angolok reggel és este folytatták előretöréseiket. Mig Monchytól keletre simán visszavertük az ellenséget, addig Bulecourtól északnyugatra betört korán reggel árkaikba egy ellentámadással, amely több mint hetven foglyot eredményezett, de visszaszereztük az állást. Az ellenség Cambraytól délnyugatra és a Somme és az Aisne között is tevékenyebbnek mutatkozott mint az utóbbi időben. A német trónörökös hadcsapata: Az Aisne arcvonalon a tűz átmenetileg jelentékenyen megerősödött. A Chemin des Dameson egy bajor ezred rohamcsapatai este betörték a francia állásba, hatalmukba kerítették egy hegyormot és azt három erős ellentámadással szemben megtartották, 25 francia vadászt és 4 géppuskát szállítottak be. A Champagneban a tüzérvétekenység sok helyen élénk volt. Albrecht württembergi herceg hadcsapata: Nem volt lényeges esemény.

Keleti harctér:

Lucktól nyugatra, Zloczowtól délre és a Kárpátok előterepén a harci tevékenység fokozódott. Brzezanyánál egy orosz felderítő előretörést visszavertünk.

Macedon arcvonal:

A Struma lapályon az angolok tegnap kiűritették több helységet, miután előzőleg felgyújtották azokat. — Ludendorff.

— **Grézlo János kir. tanfelügyelő szabad-ságon.** Grézlo János Torontálvármegye kir. tanfelügyelője a mai nappal szabadságra megy, amelynek ideje alatt a tanfelügyelői teendőket Várady Dezső kir. segédtanfelügyelő látja el.

— **Évzárlat a közig. tanfolyamon.** A nagybecskereki közigazgatási tanfolyam felévi vizsgái szombaton folytak le Jankó Ágoston udvari tanácsos alispán, a tanf. igazgatójának elnöklelte alatt. A vizsgák eredményét ma délelőtt hirdette ki az alispán a hallgatókhoz intézett lelkes, buzdító beszéd kíséretében. A tanfolyam hallgatói nevében Vitolitz Béla mondott köszönetet egy Jankó alispánnak, mint az egész előadói karnak fáradozásukért. A tanfolyamon az írásbeli és szóbeli évvégi vizsgák f. hó 21., 22 és 23-ikán lesznek.

— **A kolini csata évfordulója.** Ma ünnepelte a 12-ik császári és királyi gyalogezred pótzászlóalja az idők komolyságához mért módon a kolini csata emléknappját. Délelőtt 10 órakor a róm. kath. plébánia templomban is-tentiszteletet tartottak, amelyen az összes tiszték és legénységi szakaszok résztvettek. Szász István tábori lelkész a mise előtt méltatta a nap jelentőségét. A déli óra cigányzene mellett közös ebédre egyesítette az egész tisztikart, este cigányzene hangverseny lesz a Marcoin-féle kaszinó étteremben.

— **Eljegyzés.** Szuchy Árpád Salgótarjánról eljegyezte Szöllösy Hildus kisasszonyt Nagybecskereken.

— **A zeneiskola vizsgái.** A nagybecskereki zenekedvelők egyesületének felügyelete alatt álló városi zeneiskolában az évvégi vizsgák június hó 20-án délelőtt 9 órai és délutáni 3 órai kezdettel tartatnak meg Jankó Ágoston udvari tanácsos alispán és Járosvy Dezső orsz. zenearad tanár, igazgató elnöklelte alatt a zeneiskola nagytermében. A vizsgák nyilvánosak. A zeneiskola vezetősége szívesen látja a szülőket és zeneoktatás iránt érdeklődőket.

— **A nagybecskereki Jótékony nőegylet** szombat délután tartotta rendes évi közgyűlését dr. Mihálovits Ödönne elnöklelte alatt, a tagok élénk részvétele mellett. Az évi jelentés szerint a világháború megbénította az egylet működését, mindennek dacára szegények se-

gélyezésére 3090 koronát fordítottak. Ugyancsak a jelentésben kegyelettel emlékeztek meg Sleinitzer Géza kir. tanácsos tp. vezérigazgató és özv. Fülkovic Pálné alapító tagok haláláról. Az egyleti óvodát 115 gyermek látogatta.

— **Jótékonycélu hangverseny a Messinger intézetben.** Szombaton délután folyt le nagy-számu és előkelő közönség jelenlétében a helybeli Messinger Karolin-féle leánynevelő intézet növendékei által rendezett jótékonycélu hangverseny. A szép és változatos műsor egyes számaina a közönség mindvégig a legnagyobb élvezettel hallgatta, a sok kedves leány oly precíz és iskolázott ének- és zeneszámokat, szavaltat és táncot produkált, hogy az a jelenlétükre nem egyszer meglepetésszerű hatást tett. A szereplőket igaz gyönyörűséggel néztük és az egész tizenhat pontból álló műsoron végig kellene mennünk és az összes szereplőket megdicsérnünk. Mégis kiemeljük Mesterovits Ilke pompás szavaltatát, Hübsch Mici iskolázott, meleg énekszámait, Rónay Lolikának egy amatőrt már szinte meghazudtoló Valse balettjét, Rubin Böske saját szereményű rutinosan előadott zongoraszáját és Vég Anikó igazi magyaros temperamentummal a közönség viharos tetszése mellett előjuttatott magyar szóját, mert ezek a számok már igazán felülemelkedtek egy fiatal iskolás lányok rendezte előadás színvonalán.

A műsor zenei részében kitűntek a fent említettek kívül Alexandrovits Mariska, Stecher Adél, Szász Erzsike, Singer Margit és Erzsike, Kovacevits Olga, Reimholz Mici, Markovits Annus, Kozics Irén, Grünwald Magda, Risztics Olga, Spitzer testvérek, Wiener Mella, Bárány Mariska; kitűnően szavalt még Kiss Piroška; a magán énekszámokban nagyon jók voltak: Skotnick Margit, Klobucharich Vali és különösen kitűnt Resch Katinka k. a. tanítónő szóló száma; a négytáncban nagy sikere volt Steiner Editnek és Rubin Böskenek.

Az élvezetes délután rendezéseiről és az elért fényes erkölcsi és anyagi sikeréről elismerés illeti elsősorban Messinger Karolin igazgatónőt, azonkívül pedig az énekszámok és zenedarabok betanításáért Bárány Béla tanárt, Szalkovits Berta és Szabóky Juliska urhölgyeket.

Az előadás tiszta jövedelme 762 korona, ebből a Pro Transsylvania segélybizottságnak 400 koronát, a helybeli Szociális Misszió Társulatnak 200 koronát, a helybeli róm. kath. árvaháznak 100 koronát, Ingyentelvre pedig 62 koronát juttatott az intézet lapunk útján.

— **Adomány.** Krumenacker István m. kir. államvasúti felügyelő, nagybecskereki forgalmi főnök 300 koronát küldött be lapunknak azzal, hogy ezen összegből 100 koronát a torontálvármegyei közmuvelődési-egyesületnek, 100 K a kath. nők Szociális Misszió társulat a gyermekvédelmi céljaira, 100 koronát pedig a kath. árvaháznak juttassunk el. Az adományozó kívánságához képest a pénzt rendeltetési helyére juttattuk.

— **Ujabb béremelés a nyomdaiparban.** A Vidéki Nyomdatulajdonosok Országos Szövetsége a nyomdai munkások szakszervezetével az eddigi drágasági pótlékot megállapító és a háborús munkaviszonyokat szabályozó megállapodás helyébe legutóbb új megállapodást létesített, amely egy a drágasági pótlékot, mint a rendes hetifizetést is lényegesen emeli az egész országban. Ugy ezen béremelések, de különösen a papír és egyéb nyersanyagok óriási áremelkedése mindenesetre befolyással lesz a nyomdai árak alakulására.

— **Elviszik a harangokat.** Mint értesülünk, a kultuszminiszter a napokban az egyházmegyei hatóságokhoz új körrendeletet küldött, amelyben utasítja őket, hogy az 1700 előtt készült harangokról kimutatást készítsenek és azt terjesszék be mielőbb a honvédelemügyi miniszternek, mert az összes e kivételék alá nem tartozó harangokat rekvirálni fogják. A rekvirálsra vonatkozólag a honvédelemügyi miniszter legközelebb részletes rendeletet fog kibocsátani. Az a körülmény — hogy a hadvezetőségnek a municiógyártás fokozása miatt szüksége van az ország csaknem minden harangjára — mutatja, hogy be kell szolgáltatni azo-

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Kedden, 1917. évi június 19-én két előadás: este fél 7 és fél 9 órakor rendes helyárak mellett, elsőrangú szalonzenekísérettel:

A dinamit.

Elsőrangú nagyszabású detektívtörténet 4 felvonásban. A főszerepben: a világhírű detektívkirály Alvin Neuss.

Maxi szerelmes. Bohózat.

Háborus képek.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Kedden, június 19-én két előadás:
6 és fél 9 órákor, rendes helyárral.

Detektiv! Fantomas VI. Detektiv!

A zöld álarc titka.

Detektivdráma 3 részben. Főszereplő:
Maria Orska.

Egy honvédhadoszlály tűzben.

A romániai hadjáratból.

Elsőrangú cigányzenekar kíséret.

Helyárrak Mérsékelt: páholyülés 80 f., I. hely 70 f., II. hely 60 f., III. hely 40 f.
Rendes: páholyülés 120 K, I. hely 100 K, II. hely 80 f., III. hely 50 f.

kat a fémeket, amelyeket eddig eldugtak, vagy bármilyen módon visszatartottak. A munició fogja eldönteni a világháború sorsát, ezt már megmutatta a reánk nézve szerencsés kimenetelű arrasi csata is és épen ezért mindenki, aki a győzelem és a béke eléréséhez hozzá akar járulni, szolgálta be az arra kötelezett fémkészletét.

— **Hársfavirágot a beteg katonának.** A honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatala kéri a nagyközönséget, hogy az idén minél nagyobb mennyiségben küldjön be hársfavirágot. Szórakoztató kirándulások kapcsán kis fadradsággal értékes gyógyszerrel enyhíthetjük a beteg katonák fájdalmát. A hársfavirágot a kis szárnylevelekkel kell szedni és gondosan kiszáritani, mert a nedves virág utközben tönkre megy. A gyógynövényjelzésű csomagokat ingyen szállítja a posta a Hasegélyző Hivatal címére Budapest, V., Akadémia-utca 17.

A VÁRMEGYÉBŐL.

NAGYKIKINDA.

— **Esküvő.** Friedrich Ferenc, Friedrich Péter nagyikikindai tanító fia, aki a háború kitörése óta a harcúterén katonai szolgálatot teljesít, vasárnap délután 6 órákor a róm. kath. templomban oltárhoz vezette Barba Katicát.

— **Halálozás.** Czittler József tekintélyes asztalosmester f. hó 10-én rövid kinos szenvedés után 82 éves korában meghalt. Temetése hétfőn d. u. 5 órákor ment végbe nagy gyászoló közönség jelenlétében.

PANCSOVA.

— **Katonai kitüntetés.** Öfelsége Máj Alfréd népfelkelő főhadnagynak az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásának elismeréséül a hadiékítmányes és kardokkal díszített katonai érdemkeresztet adományozta.

— **Kinevezés.** A király Georgievits István pancsovai kir. törvényszéki jegyzőt a marosvásárhelyi kir. ügyészséghez alügyészsé névezte ki.

ZOMBOLYA.

— **Katonai előléptetés.** A király Szabó Miklóst, az 5. m. kir. honvéddalozozó hadnagyát soron kívül főhadnaggyá léptette elő.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte Rempesz Ferencet, a zombolyai hengermalom raktárnokát, amennyiben fiatal, viruló felesége szül. Reichhardt Teréz f. hó 14-én, életének 27-ik évében váratlanul meghalt. Temetése szombaton délután 4 órákor volt nagy gyászoló közönség jelenlétében.

NAGYSZENTMIKLÓS.

— **Kitüntetés.** A király Rotter Izsó tartalékos zászlóst az ellenséggel szemben tanúsított vitéz és bátor magatartásáért a nagy ezüst vitézségi éremmel tüntette ki.

— **Előléptetés.** A király Kriegner Béla hadnagyot, főhadnaggyá léptette elő.

— **Eljegyzés.** Rajcsics Tivadar tanító eljegyezte Knézevics Márta kisasszonyt Surjánról.

— **Esküvő.** Ehlich Antal helybeli gőzmalmi magtáros f. hó 16-án d. e. 10 órákor vezette oltárhoz Fildler Anna Mária kisasszonyt a nagyszentmiklósi róm. kath. templomban.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte Krussics István ékszerészt, amennyiben hitvese szül. Loch Klára életének 36-ik évében hosszas betegség után f. hó 14-én Nagyszentmiklóson meghalt. Temetése f. hó 15-én ment végbe nagy részvét mellett.

— **Katonatemetés Nagyszentmiklóson.** Loch Márton szakaszvezető, helybeli földmives, még a múlt év április havában életének 23-ik évében a déli harcúterén hősi halált halt. Családja a holttestet most hazahozatta, mely f. hó 14-én érkezett meg Nagyszentmiklóstra és temetése f. hó 15-én ment végbe nagy részvét mellett. Az elhunyt hőst a német-szentmiklósi róm. kath. temetőben helyezték örök nyugalomra.

Közzgazdaság.

A mezőgazdasági munkák biztosítása Torontá vármegyében. A m. kir. honvédelmi miniszter táviratilag értesítette Torontá vármegye alispánját, hogy a hadrakelt seregtől az aratási munkálatok végzésére kilátásba helyezett munkaerőből a vármegye részére 4000 katonai munkást fog rendelkezésre bocsájtani. Ezzel a munkaerővel, amelyhez a megye területén részben már szétosztott, részben most kiosztás alatt levő orosz foglyok is számíthatók úgy az aratási, mint egyéb mezőgazdasági munkák zavartalan elvégzése biztosítva van, amit mindenesetre nagy megnyugvással veszi tudomásul a megye közönsége.

Ugyancsak az alispáni hivatalban értesültünk, hogy a manilla-pótló kévekötő fonálból, ami szintén az aratási munkálatokhoz szükséges, a földművelésügyi miniszter a vármegye szükségletére 150.000 kg-ot utalt ki kilogrammonkénti 9 korona árban.

Ugy az aratómunkások, mint a manilla-pótló felosztását most végzik az alispáni hivatalban.

Szabókisipar a hadiszállításban. A hadsereg részére dolgozó szabókisiparosok és érdekes csoportok a szövület ezentul nem kiszabatlan állapotban, hanem kész szabványok alakjában fogják megkapni. Ez az intézkedés előnyös a kisiparosokra, mert csupán a munkáért kell felelősséget vállalniok. A temesvári kereskedelmi és iparkamara a munkavállalás megkönnyítését elősegítő fentebb ismertetett eljárásra való hivatkozással felhívja az érdekelteket, hogy a munka elvégzésére mennél nagyobb számmal vállalkozzanak.

Ruhaszövetek, trikók felajánlása. Mindazok, akiknek folyó hó 16. napján pamutból készült, festett vagy nyomott mindennemű férfiöltöny- és nadrágszövetből együttvéve 200 méter, vagy ennél több készletük van, kötelesek azt legkésőbb folyó hó 28-ig a Pamutközpont r.-t.-nak (Budapest, V., Arany János-utca) megvételre felajánlani. A felajánláshoz szükséges nyomtatványok a Pamutközpontnál szerzendők be.

Vasanyagkészletek bejelentése. A temesvári kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy az 1789—917. sz. kormányrendelet értelmében be kell jelenteni különféle, ott felsorolt vasanyagkészleteket. Az első bejelentésnek a június 5-én megvált készletet kell tartalmaznia és legkésőbb 1917. évi június hó 20-ig kell a Vasbizottsághoz felterjeszteni. A bejelentéshez szükséges űrlapok a kereskedelmi és iparkamaránál szerezhetők meg. A bejelentés havonként ismétlődő és anyaga az elsejeli készlet, határideje pedig a hó 8-ik napja. A vasanyagkészletek birtokosai és őrzőire ezenkívül egyéb bejelentési kötelezettség is áll. A bejelentésre kötelezetteknek olyan raktári könyvet kell vezetni, amelyből az első bejelentés idején volt készlet és ennek minden későbbi változása megállapítható legyen. A bejelentés elmulasztása szigorú büntetéssel jár.

Papírhulladékok bejelentése. A 2833—916. sz. kormányrendelet értelmében a papírhulladékok, kereskedők minden, mások pedig 10.000 kg-ot meghaladó készletüket havonként a Papírhulladékbizottságnak bejelenteni kötelesek. A temesvári kereskedelmi és iparkamara arról értesül, hogy az érdekeltség ennek a kötelezettségnek nem tesz eleget. Ismételt és nyomtatékosan figyelmezteti ezért a kamara kerületi hivatalait, pénzügyezeteit, nyomdait és papírkereskedőit, hogy bejelentési kötelezettségének annál inkább is feleljen meg, mert a Papírhulladékbizottság a mulasztásért az illető ellen megindítja az eljárást. A bejelentéshez szükséges űrlapok a Papírhulladékbizottságtól (Budapest V. Zrínyi-utca 1.) szerezhetők be.

Van szerencsém az igen tisztelt hölgyvilágnak szives tudomására hozni, hogy bécsi házamtól a legújabb

MODELL-BLUZOK

Etamin-szövetből megérkeztek és megfelelő áron kaphatók. Selyemkosztümekek, valamint tavaszi- és nyári ruhák műhelyemben legmodernebb kivitelben, mérték után szabott megrendelésre készíttetnek.

Kitünő tisztelettel:

WEHNER ANNA nőruha-terme
Kinizsl-utca. (Club kávéház.)

Egy jobb családból való
leány állást nyerhet július elsejéig belépésre

Erczegán A.

fűszer- és csemege-üzletében.

Előnyben, kik már ilyen üzletben
— alkalmazva voltak. —

Az Országos Központi Hitelszövetkezet nagybecskereki olajgyára megbízható, a gabona-szakmában jártas

raktárnokot

keres.

Ajánlatok

Olajgyár Nagybecskerek
cimre küldendő.

Butorok, képek, könyvek eladó.

Cím: Losoncy- és Bakics-utca sarok.

Rikkancsokat

felvesz

a Torontál kiadóhivatala.

Legujabb.

— Folytatás. —

Tisza István gróf fogja kifejteni álláspontjukat.

A házelnökség kérdésében Apponyiék, Károlyiék és a néppárt Tóth János mellett, a munkapárt és alkotmánypárt Bethlen István gróf, vagy Návay Lajos mellett foglalnak állást, úgy hogy ez a pont valószínűleg surlódásokra fog alkalmat adni.

A képviselőház új ülészsaka alatt az indemnitás, a tisztviselők fizetése és a horvát egymény kerülnek a ház elé, a választójog és kiegyezés kérdését szeptemberre halasztják.

A munkapárt és a házelnökség.

Budapest, június 18. Munkapárti forrás szerint a munkapárti többség a házelnökség kérdésében azon az állásponton van, hogy a többség ne adja ki kezéből az ingerenciát az új elnök személyére vonatkozólag. A kérdésben a legenyhébb álláspontot Tisza István gróf foglalja el, aki párthívei előtt kijelentette, hogy nézete szerint a munkapártnak a kormány feladatát meg kell könnyítenie és az elnöki állások betöltését át kell adni a volt ellenzéknek.

Budapest, június 18. Eszterházy gróf miniszterelnök ma Budapestre kérte Návay Lajost. Valószínűleg Návay lesz a képviselőház elnöke.

A pártközi béke biztosítása.

Budapest, június 18. Eszterházy gróf miniszterelnök és Tisza István gróf megegyezésre jutottak tekintetben, hogy a pártközi béke érdekében a kormány és pártjai nem állítanak jelölteket olyan kerületekben, ahol eddig munkapárti képviselők voltak és viszont.

A király Erdélyben.

Budapest, június 18. A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A király budapesti tartózkodása kapcsán látogatást tett Erdélyben. Ófelsége vasárnap reggel utazott Marosvásárhelyre ahol József főherceg fogadta vezérkarával és a polgári hatóságok fejeivel. József főherceg beszállott az udvari vonatba és elkísérte a királyt további útjára. Gyergyóditróban a király automobilba szállt és beutazta Csik- és Háromszékmegeye területét. A csapatok küldöttségei, a magasabb parancsnokságok és a lakosság mindenütt lelkesen ünnepelték az uralkodót.

Robbanás a steinfeldi municióraktárban.

Budapest, június 18. Bécsből táviratozzák hivatalosan:

Tizenhetedikére virradóra a steinfeldi katonai municióraktárban (Bécs mellett) robbanás történt, amelynek három raktár esett áldozatul. Az eddigi

jelentések szerint a sebesültek száma száz. Katonai részről még az éj folyamán minden intézkedést megtettek a segélynyújtásra. Amennyiben az eseményről újabb jelentések érkeznek, a nyilvánossággal azonnal közlik. A hadügyminiszter a szerencsétlenség színhelyére ment.

Egy későbbi távirat közli:

A steinfeldi robbanás hajnali fél háromkor a löporkamrában történt. Az anyagi káron kívül hat halott, háromszáz könnyű és harminc súlyosan sebesült van. Az oltásban a bécsi tűzoltók is résztvettek. A vizsgálat eddigi eredménye nem nyújt támpontot arra nézve, hogy a robbanást bűnös kezek idézték volna elő.

A Clam-Martinić kormány lemondása.

Budapest, június 18. Bécsből táviratozzák:

Ma délután minisztertanács lesz, azt hiszik, hogy Clam-Martinić indítványozni fogja a kabinet lemondását.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási ügyintézők:

Frans J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fűg.-u.
Rigó István (Első M. Ált.) Szerb egyház épület.
Bécsiek Géza (Am. Generali) Hunyadi-u.

Borbély, és fodrász

Ikity, Dušan, Hunyadi-utca.
Nagyvinsky Iván, Hunyadi-utca.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Osv. Guttman Jakabné és fiai. Kültelek.

Cipőkerekedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 8.

Divatruhás:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovics István, Hunyadi-utca.
Mozsik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvtárcsát:

Schneider János, Aradai-utca.

Drogueria:

Melkuhn Dező, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mozsik R. Övegye, Hunyadi-utca.
Schwab Albert, Hunyadi-utca.

Fényképezés:

Kremsler István, Gizella-part.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Erzsébet-hídon túl, Ambrózy szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temevári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv. társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollari Gábor, Melenczel-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-Kávéház.

Kézműaru-, rövidárufüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papírkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvtárcsát:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társai.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-udvar.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirtlich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és Fia.

Tűzfűz-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.
Kurländer Imre, Korona-utca.

Uridivatruhás:

Liptay Dező, Hunyadi-utca.

Vaakereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-sörcsarnok.
Tóth Lajos, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.